

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงาน ตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ และสร้างความเชื่อมั่นในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. การขออนุญาตก่อสร้างตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. การพิจารณาความดีความชอบและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
๓. การเบิกจ่ายค่าล่วงเวลา

โดยทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้อันจะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/ โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
กระบวนการ	การขออนุญาตก่อสร้างตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ
	การพิจารณาความดีความชอบและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
	การเบิกจ่ายค่าล่วงเวลา	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก	กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ	กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง	กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง	กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

หมายเหตุ : ระดับความรุนแรงความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

สี	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
แดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ คะแนนขึ้นไป
ส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐ - ๑๔ คะแนน
เหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๙ คะแนน
เขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ	น้อยกว่า ๕ คะแนน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (LxI)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ										
๑.๑ มีการเรียกรับเงินพิเศษ จากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติเพื่อแลก กับการให้บริการ หรือการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๑	๑	๑	✓				๑. ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ของหน่วยงาน ๒. มีช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริต ของหน่วยงาน ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่อง ร้องเรียน และสร้างความมั่นใจให้แก่ ประชาชนผู้รับบริการเกี่ยวกับการรักษา ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องเรียน ๔. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต	สำนักปลัด	ไตรมาส ๑ - ๒

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (LxI)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่										
๒.๑ มีการเรียกรับผลประโยชน์ จากเจ้าหน้าที่ในการบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑	๑	๑	✓				๑. กำหนดให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ผ่านระบบงานสารบรรณกลางของ หน่วยงานเท่านั้น ห้ามติดต่อส่วนตัว ๒. มีช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริต ของหน่วยงาน ๓. กำหนดหลักเกณฑ์หรือข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ๔. เสริมสร้างการรับรู้การปฏิบัติตนตาม มาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ๕. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ และกฎหมายอย่างเคร่งครัด หากมีการ ฝ่าฝืน ให้ดำเนินการลงโทษทางวินัย อย่างเป็นรูปธรรม	สำนักปลัด -งานการ เจ้าหน้าที่	ไตรมาส ๑ - ๒

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (LxI)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ										
๓.๑ มีการเบิกจ่ายค่าล่วงเวลา เป็นเท็จ	๒	๓	๖		✓			๑. มีคำสั่งมอบหมายงานก่อนปฏิบัติงานจริง ๒. มีการลงเวลาปฏิบัติงานและรายงาน ผลการปฏิบัติงานประกอบการเบิกจ่าย ห้ามอนุมัติย้อนหลังโดยไม่มีเหตุผล จำเป็น ๓. มอบหมายกองคลัง และหน่วยตรวจสอบ ภายในทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนและหลังการเบิกจ่าย เพื่อป้องกัน การเบิกจ่ายค่าล่วงเวลาเป็นเท็จอย่างเป็น ระบบ	ทุกส่วนราชการ	ไตรมาส ๑ - ๔